

YHDISTYKSET TOIMIVAT KYLIEN SELKÄRANKANA

Maaseutu ja kylät ovat tyhjentyneet viime vuosikymmeninä kovalla vauhdilla. Toiminta tyhjentävillä kylillä hiipuu ja erilaiset haasteet kasaantuvat jäljelle jäävien aktiivisten asukkaiden harteille. Yhdistystoiminta ja talkoot ovat hyvä keino parantaa kylien elinvoimaisuutta ja asukkaiden viihtyisyyttä. Ne ovat kuitenkin paikallisille vaativia ja aikaa vieviä toimintoja.

Kylän pitkäjänteinen visio ja monipuolinen yhdessä tekeminen voivat auttaa siinä, että asukkaat viihtyvät ja jäävät asumaan kylään. Paikalliset palvelut ovat tärkeitä kaikille asukkaille iästä riippumatta, ja niitä voidaan toteuttaa myös yhdistysmuotoisesti. Kontiolahdella Selkien kylässä toimiva päiväkotikello on erinomainen esimerkki yhdistystoiminnan ja talkoontyön tarjoamista mahdollisuuksista. Selkien ja Mönnin kylien väkiluku kasvoi 2010-luvulla. Ainakin osa tästä kasvusta oli päiväkodin ansiota, sillä ilman yhdistyksen perustamaa päiväkotia matka lähimpään päiväkotiin olisi ollut pitkä. Kylillä toimii useita paikallisia yhdistyksiä, joiden toimintaan kylien asukkaat ovat tyytyväisiä. Yhdistystoiminta on erityisen monipuolista lasten ja nuorten kerhoista nuorten ylläpitämään kesäkahvilaan, urheiluseuran kuntosalista kyläyhdistysten järjestämiin tapahtumiin, kuten vappuriehaan ja kesänavaukseen.

Yhdistykset ovat tärkeitä paikallisten asukkaiden yhteisöllisyyden kannalta. Ne kokoavat asukkaat yhteen mieluisan tekemisen pariin. Yhdistysten tapahtumissa myös helposti tutustuu uusiin kyläläisiin. Naapuriapu ja keskinäinen luottamus ovat tärkeitä viihtyvyyden kannalta. Yhdistysten toiminnassa vastuu voi keskittyä harvoille aktiivisille kyläläisille. Tämä voi vaarantaa toiminnan jatkuvuuden, kun muutamat aktiivit väsyvät tai lopettavat yhdistystoiminnan aikanaan. Yhdistystoiminta voi vaatia satoja tunteja vuodessa ja olla verrattavissa melkein osa-aikatyöhön. Yhdistyksen tehtävien jakaminen useille henkilöille ja luottamustehtävissä vuorottelemisen madaltaisi kynnystä lähtä mukaan yhdistystoimintaan. Yhdistystoimintaan osallistamalla on myös mahdollista vaikuttaa asuinympäristön elinvoimaan ja olla oma-aloitteisen hyvinvoinnin ja lähidemokratian tuottaja. Yhdistystoimintaan osallistuminen antaa lähestulkoon vapaat kädet toteuttaa oman kylän kannalta merkityksellisiä hankkeita.

Antti Tiilikainen

Projektitutkija Karjalan tutkimuslaitoksessa Itä-Suomen yliopistossa
Kirjoitus pohjautuu kirjoittajan pro gradu -tutkielmaan

Julkaistu Sanomalehti Karjalaisessa 2.12.2022